

**การพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
 ในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**
Development Activity of Public Consciousness of University's Students in Bangkok Area

อนุพนธ์ คำปิ่น¹

จารุวรรณ สกุลคู¹

อรรณพ โพธิ์สุขภ¹

จันทร์ศม์ ภูติยริยวัฒน์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบของจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2557 จำนวน 624 คน และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 300 คนผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจิตสาธารณะ ประกอบด้วยองค์ประกอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมที่สัมพันธ์กัน ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น, ความรัก ความเอื้ออาทรและความสามัคคี, การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม, ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ, การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น, การมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน, การติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือ, การมีองค์ความรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้ที่มีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถวัดองค์ประกอบจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครได้

จากนั้นนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะและทดลองใช้กิจกรรมกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 30 คน ในปีการศึกษา 2558 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ย**การจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะ**ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก่อนและหลังการทดลอง พบว่า หลังการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะรวมและรายด้านทุกด้านเพิ่มขึ้น เมื่อทำการทดสอบทางสถิติพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.001$) นอกจากนั้นนิสิตมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมในระดับมาก

คำสำคัญ: จิตสาธารณะ นิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา

Abstract

The purpose of this research were to study the public consciousness components of under graduate students in higher education institutes in Bangkok and to develop a training program to enhance a public consciousness of under graduate students of Srinakharinwirot University. In the first part, the subjects were 624 students randomly selected from 19 universities in Bangkok area in academic year 2014. The instrument used for collecting data was a Likert-type, five-point rating scale questionnaire

¹ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คลองเตยเหนือ วัฒนา กรุงเทพฯ 10110

of 96 items on public consciousness. The statistical method used for analytical data included percentage, mean, standard deviation, confirmatory factor analysis and t-test.

The results showed that the confirmatory factors analysis significantly confirmed that the method of the public consciousness could be characterized into eight factors: co-problem awareness wisdom, Love generosity and unity, Social participation, Public Responsibility, To praise honor others, Standard working, Continuous communication and cooperative network connection, knowledge and knowledge acquisition capacity. This eight factors had high loading at the .05 significant level and could be used to measure the public consciousness of university students in Bangkok.

In the second part of the research, a training program to enhance public consciousness of students was developed using data from the first part as a database. A sample of 30 undergraduate students randomly selected from Srinakharinwirot University was included in the study. A one group pretest-posttest design was employed and the resulted showed that after participating in the training program, students score significantly high than before participating in each factor and overall. Students also reported a high satisfactory score for the training program.

บทนำ

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีส่งผลให้คนไทยต้องเร่งพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสามารถแข่งขันกับสังคมโลกได้ซึ่งกระแสการเร่งรัดพัฒนาในทุกด้านสภาพสังคมที่ตกอยู่ในภาวะกระแสวัตถุนิยมและการรับวัฒนธรรมตะวันตกผ่านสื่อต่างๆโดยปราศจากการเลือกสรรกลั่นกรองส่งผลให้สังคมไทยโดยทั่วไปมีค่านิยมที่ให้ความสำคัญในการแสวงหาเงินทองแสวงหาอำนาจบารมีมากกว่าที่จะให้ความสำคัญทางด้านจิตใจจึงเกิดปัญหาความเห็นแก่ตัวมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองมากกว่าทำประโยชน์ให้กับส่วนรวมดังนั้นความสำนึกต่อส่วนรวมหรือจิตสาธารณะจึงลดน้อยลงทุกวันการอยู่ร่วมกันในสังคมนั้นจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพากันการที่คนในสังคมขาดจิตสาธารณะจะมีผลกระทบต่อบุคคลรอบคร้วองค์การอีกทั้งยังมีผลกระทบต่อชุมชนระดับประเทศและระดับโลก (ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรมและสังคมสัญจร, 2543: 22 – 29) การปลูกฝังความสำนึกให้กับบุคคลเพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมจึงควรบังเกิดขึ้นในสังคมด้วยเหตุนี้จึงมีการกล่าวถึงคำว่าจิตสาธารณะมากขึ้นเพื่อให้ผู้คนได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะมากกว่าตนเอง

จิตสาธารณะเป็นลักษณะสำคัญของการเป็นพลเมืองดีของประเทศ เพราะบุคคลที่มีจิตสาธารณะจะเป็นผู้ที่ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวมของสังคมและตระหนักในสิทธิของตนเองไม่ล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น (ลัดดาวัลย์ เกษมเนตรและคณะ 2547:1) การส่งเสริมให้บุคคลในสังคมมีจิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นที่จะช่วยให้บุคคลตระหนักในคุณค่าของตนเองและส่วนรวม ถ้าสังคมมีคนที่มีความจิตสาธารณะมากๆ มีความเห็นอกเห็นใจกันย่อมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังนั้น จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งสำคัญกับทุกคนในสังคมทั้งในระดับโลก ระดับประเทศและระดับบุคคลที่จำเป็นต้องหันมาให้ความสำคัญเพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมต้องอยู่ร่วมกัน และการอยู่ร่วมกันนี้ย่อมต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพาซึ่งหากบุคคลในสังคมขาดจิตสาธารณะจะมีผลกระทบต่อบุคคล ครบคร้ว องค์การ ชุมชน ประเทศชาติและระดับโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เราจึงเห็นได้ว่าปัจจุบันจิตสาธารณะเป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจของคนในสังคมอย่างกว้างขวาง เนื่องจากสังคมจะพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืนได้นั้น บุคคลในสังคมต้องร่วมมือร่วมใจกัน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนมีจิตสำนึกที่จะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม รักและหวงแหนทรัพยากรท้องถิ่น และสาธารณสมบัติของชุมชน จิตสาธารณะจึงเป็นคุณธรรมของพลเมืองดีและเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาสังคม

การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีจิตสำนึกต่อบุคคล องค์กร หรือสังคม ทำให้เกิดพลังในการสร้างสรรค์ เกิดความเข้มแข็งของชุมชน องค์กร สังคม และประเทศชาติ (ประเวศ วะสี, 2541, น. 20)

การศึกษาถือว่าเป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความคิด ความประพฤติที่สอดคล้องค่านิยมและคุณธรรม ที่มีคุณภาพเหมาะสมสถาบัน การศึกษาจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่างๆ ทั้งคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการมีจิตสาธารณะของนักเรียนและนักศึกษาที่จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะทางด้านวิชาการเพียงอย่างเดียวไม่สามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนได้หากไม่มีคุณธรรมควบคู่ไปกับความรู้ อาจทำให้เกิดความสับสนวุ่นวายในสังคมได้ การปลูกฝังคุณธรรมจึงมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการให้ความรู้

ในสภาพปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาซึ่งให้การศึกษาแก่เยาวชนในระดับอุดมศึกษา ยังไม่สามารถสร้างความรู้เพื่อนำเสนอซึ่งทางออกทางเลือกที่ดี และความรับผิดชอบต่อสังคม และช่วงวิกฤติของประเทศที่ผ่านมา จะเห็นได้ชัดเจนว่ามหาวิทยาลัยขาดความรับผิดชอบต่อสังคม บทบาทของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยยังขาดการเชื่อมโยงเพื่อหาทางออก ขาดการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านคุณธรรมความดี และการป้องกันการคอร์รัปชัน ตลอดจนการสร้างพลเมืองที่ดีให้มีจิตสาธารณะ(ผู้จัดการออนไลน์. 2557: ออนไลน์)และนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ยังมีจิตสาธารณะไม่เหมาะสม เช่น ไม่ช่วยกันรักษาสมบัติของสถาบัน การใช้น้ำ ไฟฟ้าอย่างฟุ่มเฟือย การทิ้งขยะไม่ถูกที่ และยังคงพบว่ามีจิตสาธารณะยังไม่ได้ฝังลึกในจิตใจ เป็นเพียงความรู้สึกชั่วครู่ แม้ว่าในช่วงที่ทำกิจกรรมจิตสาธารณะ นิสิตส่วนใหญ่จะมีอารมณ์ร่วม และมีความรู้สึกเสียสละ แต่เมื่อเวลาผ่านไป จะสังเกตว่า ถ้าให้ริเริ่มทำกิจกรรมจิตสาธารณะด้วยตนเอง จะไม่ทำ และยังคงขาดการเสียสละเพื่อส่วนรวม(นลินา ประไพรัชสิทธิ์. 2557: สัมภาษณ์)และจากสภาพยุคปัจจุบันที่ทุกอย่างมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและวัฒนธรรมต่างชาติที่หลั่งไหลเข้ามา มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน สถาบันอุดมศึกษา ยังบกพร่องในด้านการเตรียมการพร้อมรับกับสิ่งต่างๆ นิสิตนักศึกษาเรียนเพื่อสอบผ่านเพื่อให้ได้ แต่ขาดจิตสำนึกในค่านิยมที่จะต้องเรียนให้ดีที่สุด มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีและให้มีความรู้อย่างกว้างขวางและลึก นิสิตนักศึกษาจำนวนมากมีค่านิยมความฟุ้งเฟ้อสูงจนกระทั่งมีข่าวการขายบริการทางเพศเพื่อให้มีเงินมาใช้จ่ายมากๆ นิสิตนักศึกษาจำนวนมากไม่น้อยที่เป็นรักร่วมเพศหญิงประเภททอมมีค่านิยมหรือแฟชั่นที่แข่งขันมีคู่รักหญิงมากกว่า นิสิตนักศึกษาหญิงที่ไม่เคยเป็นรักร่วมเพศประเภททอมและเมื่อในวัยเรียนไม่มีจิตสำนึกที่จะให้บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำ ส่งผลให้เมื่อไปทำงานก็จะขาดจิตสำนึกในการทำงานให้ดีที่สุดมีผลสัมฤทธิ์สูง ผลคือเราจะมีบุคคลที่ทำงานที่ขาดจิตสาธารณะและค่านิยมที่ทำงานเพื่อประโยชน์ของชาติและประชาชนอย่างแท้จริง(สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสงขลา. 2556: ออนไลน์) และยังคงพบว่า สภาพสังคมภายในสถาบันอุดมศึกษานั้น นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเป็นปัจเจกบุคคลมากขึ้นเนื่องจากปัจจัยจากการแข่งขันทางการเรียน การบริโภคนิยม การพัฒนาเทคโนโลยี ทำให้ความสนใจในการช่วยเหลือผู้อื่นลดน้อยลง พร้อมทั้งประสิทธิภาพในการเป็นพลเมืองที่ดีของรัฐยังลดลง เพราะวานิสิตนักศึกษามุ่งแต่สนใจเรื่องการเรียน จนทำให้ไม่มีเวลาที่จะคิดช่วยเหลือสังคม จึงทำให้เห็นความชัดเจนของสังคมไทยในกลุ่มนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาว่าขาดจิตอาสา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเป็นส่วนหนึ่งเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม (วิศวะ ชาตรีกุล. 2556: ออนไลน์)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาระดับจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. พัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research approach) แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและระยะที่ 2 พัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ นิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 19 สถาบัน ในปีการศึกษา 2557 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีเนย์แมน (Neyman allocations) (Cochran, 1977: 113) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 624 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สถาบันอุดมศึกษาเป็น strata ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยระยะที่ 2 ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 300 คน ผู้วิจัยใช้การทดลองโดยออกแบบกิจกรรมฝึกอบรมจิตสาธารณะและนำไปอบรมกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้น จึงทดสอบความแตกต่างของจิตสาธารณะก่อนและหลังการอบรม

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) มีค่าเท่ากับ 0.913 ซึ่งมีค่าใกล้ 1.00 แสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมและเพียงพอของข้อมูล สามารถนำมาใช้วิเคราะห์องค์ประกอบได้ในระดับดีมาก และจาก Bartlett's test of sphericity ยังพบว่าค่า Chi-Square มีนัยสำคัญทางสถิติระดับน้อยกว่า 0.05 (Sig.<0.05) แสดงว่าแมทริกซ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน สามารถนำข้อมูลสามารถไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้

จากนั้น ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัว จากนั้นจึงตรวจสอบความกลมกลืนระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับโมเดลโดยการปรับโมเดลและประเมินความเหมาะสมพอดีของการเข้ากันได้กับข้อมูล (Goodness-of-Fit Statistics) ด้วยดัชนีที่ใช้ตรวจสอบความกลมกลืนหลายตัว ได้แก่ χ^2/df , χ^2 , RMSEA, RMA, GFI, AGFI ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า โมเดลที่ปรับแล้วมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่ยอมรับได้โดยพิจารณาจากค่าสถิติคือค่า χ^2/df เท่ากับ 1.55 มีค่าน้อยกว่า 2.00 ถือว่าผ่านเกณฑ์ ค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.07339 มีค่ามากกว่า 0.05 ถือว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ค่า Root Mean Squared Residuals (RMR) เท่ากับ .0012 น้อยกว่า .05 ถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ ค่า Root Mean Squared Error of Approximation (RMSEA) เท่ากับ .0031 มีค่าน้อยกว่า 0.05 ถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ ค่า Goodness of Fit Index (GFI) เท่ากับ 0.99 มีค่ามากกว่า .90 ถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ ค่า Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) เท่ากับ 0.98 มีค่ามากกว่า .90 ถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ ค่า เมื่อพิจารณาผลของค่าสถิติทดสอบของโมเดลที่ปรับแล้วกับเกณฑ์มาตรฐานตามข้อเสนอแนะของ Joreskog, & Sorbom (1996, pp.121-122) พบว่าค่าสถิติของแบบจำลองทุกค่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ทั้งหมด

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (standardize factor loading) ขององค์ประกอบเชิงยืนยันจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า มีค่าเกินกว่า .50 ทุกองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.55-0.68 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ (QW) ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.68 รองลงมาคือ การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น (QH) เท่ากับ การติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่อง และเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือ (QF) มีค่าเท่ากับ 0.63 และน้อยที่สุดคือการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น (QV) มีค่าเท่ากับ 0.55 เมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) และค่าสถิติ t พบว่า แตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค่า R² ซึ่งเป็นค่าที่บอกสัดส่วนความแปรผันระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบร่วม (communalities) พบว่า QW มีค่า R² มากที่สุดเท่ากับ 0.47 รองลงมา QF มีค่าเท่ากับ 0.40 และน้อยที่สุดคือ QV มีค่า

เท่ากับ 0.30 นอกจากนี้ มีค่าความเที่ยง (CR) สูงเท่ากับ 0.85 (ค่ามากกว่า 0.60) และองค์ประกอบอธิบายความแปรปรวนของตัวแปร(AVE) ในองค์ประกอบได้สูงเท่ากับ 0.53 (ค่ามากกว่า 0.50) ดังนั้นองค์ประกอบย่อยแต่ละองค์ประกอบในองค์ประกอบจิตสาธารณะมีความสัมพันธ์กันทุกตัว ซึ่งความสัมพันธ์ที่ได้นี้เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมขององค์ประกอบย่อยที่ปรับให้เป็นค่ามาตรฐานแล้วรายละเอียด ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ผลการประมาณค่าการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบจิตสาธารณะ

องค์ประกอบ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน	R ²	t	CR	AVE
QV	0.55	0.30	--	0.85	0.53
QS	0.58	0.33	10.18*		
QC	0.57	0.32	10.07*		
QR	0.58	0.34	10.00*		
QH	0.63	0.39	11.09*		
QW	0.68	0.47	11.09*		
QF	0.63	0.40	10.65*		
QK	0.61	0.37	10.14*		

* หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (t-value $\geq$ 2.58)

2.ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจิตสาธารณะโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X}$ =3.75) ในรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อต้านการมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้วยคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ =4.01) รองลงมา ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ($\bar{X}$ =3.93) และการติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือ($\bar{X}$ =3.50) มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดรายละเอียดดังแสดงในตารางที่1

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบจิตสาธารณะ

องค์ประกอบจิตสาธารณะ	X	S.D.	แปลผล
การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น(QV)	3.60	.993	มาก
ความรัก ความเอื้ออาทรและความสามัคคี(QS)	3.62	.495	มาก
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม(QC)	3.91	.495	มาก
การมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน(QR)	4.01	.436	มาก
การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น (QH)	3.75	.392	มาก
ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ(QW)	3.93	.361	มาก
การติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือ(QF)	3.50	.607	มาก
การมีองค์ความรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้(QK)	3.73	.297	มาก
รวม	3.75	.509	มาก

3.ผลการพัฒนากิจกรรมที่เสริมสร้างจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมที่เสริมสร้างจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้เป็นไปตามกระบวนการสร้างกิจกรรมเพื่อฝึกอบรม ได้แก่ 1) สภาพปัญหาและความจำเป็นของกิจกรรมอบรม 2) หลักการของกิจกรรมอบรม 3) จุดมุ่งหมายของกิจกรรมอบรม 4) เนื้อหาของกิจกรรมอบรม 5) วิธีดำเนินการกิจกรรมอบรม 6) เทคนิคกิจกรรมอบรม 7) สื่อกิจกรรมอบรม 8) การวัดและประเมินผลกิจกรรมอบรมสำหรับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมอบรมนั้นเพื่อให้ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่เข้ารับการฝึกอบรมตามกิจกรรมนี้เป็นผู้ที่มีความรู้เจตคติและทักษะการปฏิบัติตนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของเนื้อหาสาระของกิจกรรมอบรมประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับจิตสาธารณะและการทำงานเป็นทีม และ การเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการทำงานเป็นทีม ผู้วิจัยใช้เวลาในการดำเนินการฝึกอบรม 4 วัน และกำหนดระยะเวลาฝึกอบรมให้สอดคล้องกับเนื้อหา

ลักษณะกิจกรรมที่ใช้ รวมถึงกำหนดเกณฑ์การประเมินผลกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของกิจกรรมอบรม สำหรับกิจกรรมในหัวข้อความรู้เกี่ยวกับจิตสาธารณะ ประกอบด้วย 2 กิจกรรมย่อย ได้แก่ กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย และกิจกรรมสำรวจตนเองส่วนในหัวข้อการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการงานเป็นทีมประกอบด้วย 3 กิจกรรมย่อย ได้แก่ 1) กิจกรรมกรณีศึกษา เรื่อง เรื่องของหนู 2) การทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพและ 3) การต่อรูปสี่เหลี่ยม

ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ย**การจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะในภาพรวม**ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก่อนและหลังการทดลองพบว่า ก่อนการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01; S.D.=0.540$) หลังการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมเพิ่มขึ้นในระดับมาก ($\bar{X}=4.29; S.D.=0.413$) เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.001$)

เมื่อวิเคราะห์แต่ละองค์ประกอบของจิตสาธารณะ พบว่า **การมีส่วนร่วมร่วมกันตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น**ก่อนการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04; S.D.=0.645$) หลังการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมเพิ่มขึ้นในระดับมาก ($\bar{X}=4.02; S.D.=0.432$) เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.001$)

ความรัก ความเอื้ออาทรและความสามัคคี พบว่า ก่อนการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04; S.D.=0.645$) หลังการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมเพิ่มขึ้นในระดับมาก ($\bar{X}=4.02; S.D.=0.432$) เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.001$)

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมพบว่า ก่อนการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15; S.D.=0.674$) หลังการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมเพิ่มขึ้นในระดับมาก ($\bar{X}=4.32; S.D.=0.489$) เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.001$)

ความรับผิดชอบต่อสาธารณะพบว่า ก่อนการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.12; S.D.=0.853$) หลังการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมเพิ่มขึ้นในระดับมาก ($\bar{X}=4.48; S.D.=0.4447$) เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.001$)

การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่นพบว่า ก่อนการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25; S.D.=0.651$) หลังการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมเพิ่มขึ้นในระดับมาก ($\bar{X}=4.24; S.D.=0.468$) เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.001$)

การมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานพบว่า ก่อนการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.12; S.D.=0.703$) หลังการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมเพิ่มขึ้นในระดับมาก ($\bar{X}=4.43; S.D.=0.441$) เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.001$)

การติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือพบว่า ก่อนการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.66; S.D.=0.750$) หลังการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมเพิ่มขึ้นในระดับมาก ($\bar{X}=4.24; S.D.=0.559$) เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.001$)

การมีองค์ความรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้พบว่า ก่อนการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.77; S.D.=0.717$) หลังการทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะโดยรวมเพิ่มขึ้นในระดับมาก ($\bar{X}=4.35; S.D.=0.516$) เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.001$)

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยก่อนและหลังการทดลอง

จิตสาธารณะ	$\bar{X}$	SD	t-value	df	p-value
การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น			9.01	29	0.000*
ก่อนทดลอง	2.98	0.586			
หลังทดลอง	4.21	0.456			
ความรัก ความเอื้ออาทรและความสามัคคี			6.91	29	0.000*
ก่อนทดลอง	3.04	0.645			
หลังทดลอง	4.02	0.432			
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม			7.76	29	0.000*
ก่อนทดลอง	3.15	0.674			
หลังทดลอง	4.32	0.489			
ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ			7.38	29	0.000*
ก่อนทดลอง	3.12	0.853			
หลังทดลอง	4.48	0.447			
การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น			6.60	29	0.000*
ก่อนทดลอง	3.25	0.651			
หลังทดลอง	4.24	0.468			
การมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน			8.17	29	0.000*
ก่อนทดลอง	3.12	0.703			
หลังทดลอง	4.43	0.441			
การติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยง	9.41	29	0.000*		
เครือข่ายความร่วมมือ					
ก่อนทดลอง	2.66	0.750			
หลังทดลอง	4.24	0.559			
การมีองค์ความรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้			9.91	29	0.000*
ก่อนทดลอง	2.77	0.717			
หลังทดลอง	4.35	0.516			
รวม			10.06	29	0.000*
ก่อนทดลอง	3.01	0.540			
หลังทดลอง	4.29	0.413			

*แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยที่พบว่า ความรับผิดชอบต่อสาธารณะเป็นองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด ความรับผิดชอบต่อสาธารณะเป็นพฤติกรรมในการแสดงความสำนึกต่อตนเองและส่วนรวม ซึ่งบุคคลแสดงออกมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาย โพธิสิตาและคณะ (2540:14-15) ใช้คำว่า จิตสำนึกต่อสาธารณสมบัติและให้ความหมายเชิงพฤติกรรมไว้ว่า คือการใช้สาธารณสมบัติอย่างรับผิดชอบหรือการรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติซึ่งมีนัยสองประการได้แก่ .การรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติด้วยการหลีกเลี่ยงการใช้และการกระทำที่จะก่อให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อสาธารณสมบัตินั้น ๆ และการเคารพสิทธิและใช้สาธารณสมบัติของผู้อื่น โดยการคำนึงว่า ผู้อื่นมีสิทธิในกาใช้เช่นเดียวกัน และจะต้องไม่ยึดสาธารณสมบัตินั้นไว้เป็นของส่วนตัว และไม่ปิดกั้นโอกาสใช้ประโยชน์สาธารณสมบัติของผู้อื่น นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี

ยิ่งรักพันธุ์(2550) พรพพรหม พรศพรพวก (2550) และสุนทรสหุตะวัฒน์(2550) ซึ่งศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกความรับผิดชอบต่อสาธารณะ กำหนดตัวชี้วัดจากการดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้ของส่วนรวมแล้วเก็บเข้าที่ ลักษณะของการใช้ของส่วนรวม รู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม

2.ผลการพัฒนานักกิจกรรมที่เสริมสร้างจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีคะแนนจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นภายหลังร่วมกิจกรรม การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยใช้กิจกรรมที่หลากหลายโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้านการมีจิตสาธารณะทั้งในและนอกเวลาเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มให้เสนอความคิดเห็นและร่วมอภิปรายตลอดจนให้มีการรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องมีการตรวจผลงานและติดตามประเมินผลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและการจัดกิจกรรมที่เป็นไปตามลำดับขั้น นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมยังมุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ร่วมกันวางแผนและลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันเป็นกลุ่มจึงทำให้นิสิตเกิดความตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของการมีจิตสาธารณะส่งผลให้ระดับจิตสาธารณะของนิสิตสูงขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวดังเช่นที่วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2549 : 16 – 25) ได้ให้แนวคิดว่าการพัฒนาจิตสาธารณะเพื่อส่วนรวมแก่ผู้เรียนควรสร้างโดยการกล่อมเกลากลุ่มฝึกฝายทอดด้วยกิจกรรมที่หลากหลายให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและตระหนักในคุณค่าของจิตสาธารณะ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของระเวียงคอนศรีชา (2554 : 78 – 81) ที่ศึกษาการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะมีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะมีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับที่พรพิชญ์วิริยากุลภักดิ์ (2553 : 110 – 114) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระจังหวัดสุราษฎร์ธานีพบว่าภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกสูงขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสาธารณะนักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ข้อสนเทศเพื่อการแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับที่ประภาพรพรณ จันท์แสนต่อ(2557: 56) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่แ้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่แ้ว อำเภอสะเมิงจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น และศิริธร ศรีจันงค์(2557: 57) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามแนวจิตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามแนวจิตปัญญาศึกษาในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 พบว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีพฤติกรรมจิตสาธารณะต่อครอบครัวโรงเรียนและสังคมจากการวัด 4 ครั้งสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากตลอดจนงานวิจัยของวิจิตรพรณ ลาภะ (2557: 58) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หลักสูตรมีคะแนนจากการทำแบบวัดจิตสาธารณะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนจากการทำแบบวัดหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มจำนวน 20 คนคิดเป็นร้อยละ 95.24 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือร้อยละ 75 ของนักเรียนทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ

1. ผลจากการวิจัยพบว่าองค์ประกอบของจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า จิตสาธารณะของนักศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงควรจัดหลักสูตรฝึกอบรมในด้านนี้เพิ่มมากขึ้นและควรมีการสร้างจิตสาธารณะแก่นักศึกษาตั้งแต่การเรียนในชั้นเรียนรวมทั้งการจัดกิจกรรมต่างๆทั้งในวิทยาลัยและชุมชนอย่างต่อเนื่องและให้นักศึกษามีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม

2. สถาบันอุดมศึกษาควรมีการปฐมนิเทศนักศึกษาให้ทราบถึงบทบาทของชุมชนปัญญาชนที่นอกจากเป็นคนดีแล้ว ต้องเป็นคนที่พึ่งของสังคมและประเทศชาติได้ด้วยฝ่ายกิจการนักศึกษาของแต่ละคณะควรมีกิจกรรมการรณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาเช่นโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตให้มีจิตสาธารณะ เป็นต้น

3. ผู้ปกครองอาจารย์เพื่อนและผู้เกี่ยวข้องที่จะช่วยกันส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสาธารณะสูงขึ้นควรเน้นการเรียนการสอนที่เป็นลักษณะของกิจกรรมมากขึ้นหรือมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีปฏิสัมพันธ์ทั้งต่อผู้สอนและเพื่อนๆ ได้รู้จักคิดวิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริงสำหรับผู้ปกครองควรมีการให้คำปรึกษามีส่วนร่วมในการปลูกฝังและส่งเสริมจิตสาธารณะให้กับนักศึกษารวมถึงการให้คำแนะนำในการเลือกรับสื่อที่เหมาะสมทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสาธารณะทำให้นักศึกษามีจิตสำนึกที่ดีมีบุคลิกภาพพฤติกรรมและค่านิยมเป็นไปในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

4. สถาบันอุดมศึกษาควรจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีได้แสดงความมั่นใจใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยกันจัดโครงการติวเข้มนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำเช่นโครงการการเรียนแสดงแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) โครงการที่พี่น้องโครงการเพื่อนช่วยเพื่อนโครงการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโครงการพี่เลี้ยงวิชาการ เป็นต้น

5. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปพิจารณาจัดแนวทางฝึกอบรมหรือจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษาต่อไปนอกจากนี้ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ชายโพธิธิตา. (2540). รายงานการวิจัยเรื่องจิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติ : ศึกษารายกรณีกรุงเทพมหานคร. สถาบันวิจัยประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดล.
- นลินา ประไพรัชสิทธิ์. (2557). สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน.
- ประเวศ วะสี. (2551). จิตอาสาพัฒนาชนบท กรณีศึกษา : กลุ่มอาสาพัฒนา มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- ประภาพรณ จันทรแสนตอ. (2557) การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่แวอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ผู้จัดการออนไลน์. (2557). หมอเกษม ขวน มหา'ลัย ปั่นศิษย์จิตอาสา. เข้าถึงเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9570000068671QOL/ViewNews.aspx?NewsID=95600000262>
- พรพรหม พรรคพวก (2550) ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิจัยการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เอกสารอ้างอิง

- พรพิชญ์วิริยากุลภัทร์. (2553). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- ไพบูลย์วัฒนศิริและสังคมสัจจุจร. (2543). **สำนึกไทยที่พึงปรารถนา**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ระเวียงดอนศรีษา. (2554). **การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัลลภาเทพหัสตินณอยุธยา. (2549). “แนวทางการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย”. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปีของเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลางเพื่อพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ลัดดาวลีย์ เกษมเนตรและคณะ (2547) “รูปแบบการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีจิตสำนึกสาธารณะ : การศึกษาระยะยาว.” เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิศวะ ชาตรีกุล. (2556). **อบรมผู้นำนักกิจกรรมเพื่อสังคม**. เข้าถึงเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.changemakers.com/th/project/อบรมนักกิจกรรมอาสาเพื่อชุมชน>
- วิจิตรพรรณลาภะ. (2557). **การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4** ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาการจัดการการศึกษาและการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- ศิริธร ศรีจันทง. (2557). **การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามแนวจิตปัญญา**. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขานวัตกรรมการศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สุคนธรสหุตะวัฒนะ. (2550). **ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจาที่มีต่อจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญชลียิ่งรักพันธ์. (2550). **ผลการใช้สถานการณ์จำลองผลงานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Joreskog, K. G., & Sorbom. C. (1996). *LISREL 8 structural equation modeling*. Lincolnwood, IL.: Scientific Software International.